

[illegible]

ואלו ספרות בגובה הלטינית 1234567890

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הורתי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל-טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוברי-דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובא על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המורלה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות-העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שנזדמנו לקק"ם בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במי-לידדיחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת-זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כועסות וגוערות בהלצנים בניזפה וגיחוך כאחד; נשים צעירות משפילות ראשן, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובאה ללשכת אחורי התנור בבית-המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי-דשמיא ובמילי-דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורסמים, ובספרי-מעשיות על עשרת השבטים ועל "היהודים האדמונים" וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי-צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית-דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית-דין של מעלה על האיצטבא העליונה בבית-המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי-הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיצטבא העליונה בהיסח-הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריוח מרובה של אלפי-אלפים אדומים בבת-אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי-לב, ובעלי-בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולב ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לישנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטוב הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.

- אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידך?

- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וצביוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת-עולם לי - כמו שאתה רואה אותי, למשל - מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי - יהא נא הדבר כמוס עמנו - מעט משקה, למשל, יי"ש למכירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחץ לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי?...

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים-קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי נפקא מינה? מי פתי יעמד ויסתכל בזה? ולא יהא זה כ"פאָעטס" - במה גרע כחו של עור-הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח-עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטובה היא, ואין צורך לומר "חלה" של סולת נקיה עם צלי "רוסילפלייש" בערב-שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפנייהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי-קדירה ולפת, הרי דבריד נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי-חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי-הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ-ישראל לפנייהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותולכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוממיות בכל דקדוקיה וכוונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקור-מנו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ-ישראל!... הביטו לו - וארץ-ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל-מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי-טבריא! הנה עולים על הר-הזיתים, אוכלים חרובים ותמרים עד בלי די, ונותנים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים, ועיניהם מקור דמעה.

וְהִי הַיּוֹם וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה תַּחַת תְּאֵנָה בְּגִנוֹ, לְנוֹם אֶת־תְּנוּמַת הַצִּהְרִים, וַשְּׁנֵי שׁוֹמְרֵי רֹאשׁוֹ עוֹמְדִים עָלָיו דּוֹמָם מֵרָאשׁוֹתָיו וּמִנְפִּנָפִים בְּמִנִּיפּוֹת, לְהָשִׁיב מַעְלָיו אֶת־הַזְּבוּבִים. וְהִי אַךְ נֶאֱחָזוּ שְׁמוּרוֹת עֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲבֹר דְּבוּרָה קִטְנָה מְשׁוֹטְטָה, וְהִיא לֹא הִשְׁגִּיחָה בְּמִנִּיפּוֹת, וַתֵּרֶד וַתֵּשֶׁב עַל אֵף הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲקֹצֶהוּ. וַיִּיקֶץ שְׁלֹמֹה וַיִּתֵּר מִמְּקוֹמוֹ. וַיֵּדַע אֶת־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לוֹ, וַיַּחֲרֹ אַפּוֹ. כִּי חַד הִכָּאֵב מָאֵד – כִּפִּי הַמַּאֲכָלֶת! וְגַם אַפּוֹ בָצַק וַיִּאָּדֵם כְּרֵמוֹן. וַיִּבְקֹשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּת הַמֶּרִי לְיִסְרָה לְפָדוֹנָה; וַיַּחֲפֹשׂ וַיִּמְשֹׁשׁ – וַאֲיִנָּה, כִּי עַד כֹּה וְעַד כֹּה וְהַפּוֹחֲזֹת נִמְלָטָה עַל נַפְשָׁהּ וַתַּעֲלֶם. וְאַף הַמֶּלֶךְ עוֹדְנוֹ תוֹפֵחַ וְצָבָה מְרַגֵּעַ לְרַגֵּעַ, וַיִּפְרֹץ לָרֵב, עַד הָיִיתוֹ קָשׁוּא. וַיִּזְעַף לֵב הַמֶּלֶךְ בְּקִרְבּוֹ וְכָל־פָּנָיו הִפְכוּ חֹמֶץ. אַזְ יָצוּהָ הַמֶּלֶךְ בְּחִמָּתוֹ לְהִבְהִיל אֵלָיו אֶת־כָּל־הַדְּבוּרִים וְאֶת־כָּל־הַצָּרְעִים וְאֶת־כָּל־הַגָּזִים וְאֶת־כָּל־הַיִּתּוּשִׁים וְאֶת־כָּל־הַיִּבְחוּשִׁים וְאֶת־כָּל־הַבִּקּוֹת הַדִּשְׁקוֹת וְהַדִּשְׁקוֹת מִן הַדִּשְׁקוֹת אֲשֶׁר בְּגִנוֹ וְאֲשֶׁר בְּכָל־סִבִּיבוֹתָיו, הַקְּרוּבִים וְהַרְחוּקִים. וַיִּחְרְדוּ מִסָּגִיחֵם וּמִכּוֹרוֹתֵיהֶם כָּל־הַדְּבוּרִים וְכָל־הַצָּרְעִים וְכָל־הַיִּתּוּשִׁים וְכָל־יֵתֶר בְּנֵי הַזְּמֻמִּים לְמִינֵיהֶם, וַיִּנְהָרוּ מֵאֲשֶׁרֵהֶם שֵׁם מִקְרֹב וּמִרְחוֹק, וַיִּרְדּוּ אֶל הַמֶּלֶךְ מִחֲנוֹת מִחֲנוֹת, הַמוֹנִים הַמוֹנִים, כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֵב, מַלְכָּה מַלְכָּה וְנַחֲלִיָּה, מַחֲנֶה מַחֲנֶה וְנִגִּידוֹ, וְכֻלָּם בְּהוֹלִים, וְכֻלָּם הוֹמִים, וְכֻלָּם מְזַמְּמִים, וְכֻלָּם שׁוֹקֵקִים, מִשְׁתַּאֲמִים לְדַעַת: מָה הַדְּבָר? מָה־זֶּה וְעַל מָה־זֶּה?

וְהַמֶּלֶךְ בְּחִירוֹת אַפּוֹ רָסַע בְּרִגְלָה וַיִּקְרָא:

”הֵס!”

וַדְּמַמַּת אֱלֹהִים נִפְלָה פָתָאם בְּכָל־הַמִּחֲנוֹת. אֵין נוֹדֵד כְּנָף וּמְזַמֵּם. אַזְ הִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כֻלָּם כִּי אַכּוֹ גְּדוֹל וְעֲצוֹם הָאֵף, עֲצוֹם וְרֵב עַד מָאֵד.

וְאַף הַמֶּלֶךְ פָּשָׁה בִּינְתִים הוֹסֵף וּפָשָׁה וַיְהִי כְּנָאֵד מִמֶּלֶא עַד שִׁפְתּוֹ חֲדוּדִי זְכוּכִית וּמִחֲסִים דִּשְׁקִים וְלוֹהֲטִים הַבּוֹקָעִים לְצֵאת. וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ בְּכֹאֲבוֹ וּבְחִמָּת אַפּוֹ הַבּוֹעֵר:

”מִי בָּכֶם בֶּן הַבְּלִיעַל אוֹ בֵּת נַעֲוֹת הַמִּרְדּוֹת אֲשֶׁר מְלֹאוֹ לִבּוֹ, אוֹ מְלֵאָה לִבָּהּ, לַעֲשׂוֹת לְמֶלֶךְ כֹּה!”

וּבְאִמּוֹר הַמֶּלֶךְ ”כֹּה!” וַיִּגַּע בָּהוֹן יָדוֹ אֶל הַנָּאֵד, כְּמִרְאָה בְּאֶצְבָּע: רֹאוּ, מָה עוֹלְלָתֶם לְמֶלֶךְ!

רַגַּע הִחְרִישׁוּ הַדְּבוּרִים, כִּי נִדְּהֻמוּ מָאֵד מִפֶּחַד הַמֶּלֶךְ וְנִגְעֵרוּ; וְאוֹלָם בְּרַגַּע הַשְּׁנִי הִתְאַוּשְׁשׁוּ מַעַט, וַתַּעֲבֹר הַמִּנְהָ חֲרִישִׁית מִמִּחֲנֶה אֶל מִחֲנֶה, הַמִּנְתִּי מִבּוֹכָה וְתִמְהוֹן לִבָּב; הוּי, הוּי, מִי וְמִי עָשָׂה אֶת הַתּוֹעֲבָה? מִי הוּא זֶה־זֶה וְאִי־זֶה הוּא?

וְעַד הֵם מְזַמְּמִים חֲרַשׁ וּדְבוּרָה קִטְנָה הִתְנַשְּׂאָה מִקְרֵב הַמִּחֲנֶה, וַתִּישֹׁר וַתַּעֲפֹף עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֵד וַתֹּאמֶר:

”הִנְנִי בִגְדָךְ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ! אֲנֹכִי הַחוּטָאֵת!”

”אֵת?!” – נָהֵם שְׁלֹמֹה כְּכִפִּיר וְאַפּוֹ כְּלִפִּיד יִבְעֵר – עַל אֵף הַמֶּלֶךְ? וְלֹא גִירָת מִפָּנֵי הָאֵף?

”אַל בָּאֵף, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ! חִלְלָה לְבַת אֲמִתָּה מִפְּגַע בְּזִדּוֹן בָּאֵף מְשִׁיחַ יְיָ, כִּי רַק מֵאֲוִלֶת וּמִבְּלִי דַעַת. וְאַנִּי דְבוּרָה קִטְנָה וְרַכָּה, יְמִי מִסָּפֵר, וְסִכְלָה, סִכְלָה אֲנִי מָאֵד. לֹא לְמִדַּתִּי עוֹד דַּעַת לְהִבְחִין בֵּין אֵף לְפָרוֹחַ וּבֵין אֵף לָאֵף. וְאַף כִּי אֵף אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר רִיחַ לוֹ כְּשׁוֹשׁן וּמִרְאָה לוֹ כְּתַפּוּחַ. הַתִּקְשֵׁב לְדְבוּרָה בֵּת לֹא בִינּוֹת לַחֲטָאֵת, אִם בְּשׁוּטָה אַחֲרֵי עֵינֶיהָ חֲמִידָה רַגַּע אֶחָד בְּלִבָּהּ אֵף נִהְדָּר וּמִפְּאֵר כְּזֶה, וַתַּעֲטֵ אֵלָיו לְמֶץ מִמֶּנּוּ קִרְט צוּף?”

בְּחֹמֶץ פָּנֵי הַמֶּלֶךְ נִגְלוּ כֹה זָכָה שְׁנִים שְׁלֹשָׁה צִחְצוּחִי דְּבִשׁ וְחֲצִי רַגַּע נִדְּמָה כִּי בְּאֶחָד מִן הַקְּמִטִּים הַדִּשְׁקִים אֲשֶׁר מְסַבִּיב לְזוּיוֹת שִׁפְתָיו כְּאֵלוֹ חֲתָרָה לַעֲלוֹת גַּם בֵּת־בֵּת־שְׁחוֹק כְּלִשְׁהִיא. אֵין זֹאת כִּי אִם יִשְׁרָה בֵּת־הַדְּבוּרָה הַחֲרוּצָה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ. וְאוֹלָם הַמֶּלֶךְ זָכַר כְּרַגַּע אֶת־עֲזוֹז אַפּוֹ וַיִּרְעַם פָּנָיו וַיֹּאמֶר:

”וַיִּמָּה בְּפִיד עוֹד, הַפּוֹחֲזֹת? רֹאָה אֲנִי כִּי שִׁפְתָךְ אִתָּךְ. אֵין זֹאת כִּי אִם לְשִׁחַת אֶת־לְשׁוֹנְךָ מִזְקָנְתָךְ אֵשֶׁת לְפִידוֹת, מְנוּחָתָה כְּבוֹד.”

וְהַדְּבוּרָה הוֹסִיפָה אִמָּץ וַתִּדְבֹּר:

”וְלוֹ יְהִי כִּי חֲטָאֵתִי, הֲאֵין תִּפְאָרֶת מְלָכִים נִשָּׂא פֶשַׁע? תִּקְטֹן וְתִצָּעֵר נָא אִפּוֹא הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ גַּם חֲטָאֵת בֵּת אֲמִתָּה הַדִּלָּה כְּקִטְנָה וְכִצְעוֹר יְמִיָּה וְהַעֲרִכָתָה לָהּ אֶת־אַפָּךְ אַךְ הַפַּעַם. וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא גָבַא יוֹם וּמִצָּא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ חֲפָץ וּמוֹעִיל גַּם בְּקִטְנַת אֲרֶץ כְּמוֹנִי וְהַשִּׁיבוֹתִי גְמוּלָה לְאֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ.”

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִצְהִילוּ כֹה אֶת־לֵב הַמֶּלֶךְ עַד כִּי סָרָה כְּמַעַט מַעְלָיו כָּל־רוּחוֹ הָרָעָה, וּבִתְתּוֹ קוֹלוֹ בְּשִׁחוֹק עָנָה וַיֹּאמֶר:

”אִי עֲזַת מִצַּח? הֵבֶךְ יִמְצָא הַמֶּלֶךְ חֲפָץ וּמוֹעִיל? אִם אֵת תִּגְמְלִי לוֹ? נוֹסִי כְרַגַּע, וְאִם אֵין...”

עוֹד הַדְּבָר בְּפִי הַמֶּלֶךְ וְהַדְּבוּרָה הִקְטִינָה פְּרָשָׁה כְּנִפִּים וַאֲיִנָּה.

וְאוֹלָם הַמֶּלֶךְ כְּאֲשֶׁר הֵחֵל לְצִחוֹק, צִחוֹק צָחַק עַד אֵין כֹּחַ, וַיִּתְנוּדֵד כְּלוּלָב בִּיד מְנַעֲנְעוֹ מֵרֵב צִחוֹק, וּבִתְתּוֹ גִּידוֹ עַל חִלְצָיו קָרָא:

”הוּי, הוּי, סִמְכוּנִי בְּאִשִּׁישׁוֹת! רְפּוּדִי בְּתַפּוּחִים! הֲשִׁמַּעְתֶּם? הִיא תִּשְׁיֵב גְמוּלָה לְמֶלֶךְ!...”

וּכְטוּב לֵב הַמֶּלֶךְ בְּצִחוֹקוֹ, וַיִּשָּׂא גַם לְכָל־הַדְּבוּרִים בְּעִבּוֹר הַדְּבוּרָה הִקְטִינָה בֵּת הַחִיל וַיִּשְׁלַחַן מַעְלָיו בְּשָׁלוֹם.

וְהַמֶּלֶךְ מִרְחַב בְּעֲצַת הָרוּפָאִים עַל אַפּוֹ אֶת־אֲשֶׁר מִרְחַ, וַיִּרְפָּא, וַיֵּשֶׁב אַפּוֹ וַיְהִי כְּבָרָאשׁוֹנָה. וּבִרְבַּב הַיָּמִים וְלֹא זָכַר הַמֶּלֶךְ אֶת־בֵּת הַדְּבוּרִים וַיִּשְׁכַּחָנָה.

[illegible]

ואלו ספרות בגובה הלטינית 1234567890 Latin height figures

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הורתי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל-טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוברי-דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובה על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המולה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות-העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שזדמנו לקק"ם בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במילי-דביחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת-זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כועסות וגוערות בהלצנים בנזיפה וגיוחך כאחד; נשים צעירות משפילות ראשן, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובהא ללשכת אחורי התנור בבית-המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי-דשמיא ובמילי-דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורסמים, ובס-פורי-מעשיות על עשרת השבטים ועל "היהודים האדמונים" וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי-צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית-דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית-דין של מעלה על האיצטבא העליונה בבית-המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי-הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיצטבא העליונה בהיסח-הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריוח מרובה של אלפי-אלפים אדומים בבת-אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי-לב, ובעלי-בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולבל ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לישנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטובו הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.

- אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידך?

- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וציוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת-עולם לי - כמו שאתה רואה אותי, למשל - מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי - יהא נא הדבר כמוס עמנו - מעט משקה, למשל, יי"ש למ-כירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחוף לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי?...

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים-קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי נפקא מינה? מי פתי יעמד ויסתכל בזה? ולא יהא זה כ"פּיאָעטס" - במה גרע כחו של עור-הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח-עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטובה היא, ואין צורך לומר "חלה" של סולת נקיה עם צלי "רוסילפלייש" בערב-שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפניהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי-קדירה ולפת, הרי דבריך נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי-חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי-הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ-ישראל לפנייהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותולכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוממיות בכל דק-דוקיה וכוונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקומו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ-ישראל!... הביטו לו - וארץ-ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל-מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי-טבריא! הנה עולים על ה-הזיתים, אוכלים חרובים ותמרים עד בלי די, ונותנים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים, ועיניהם מקור דמעה.

אֶת־בֵּית הַדְּבֹרִים וַיִּשְׁכְּחָנָה.

[illegible]

Latin height figures 1234567890 ואלו ספרות בגובה הלטינית

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הורתי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל-טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוברי-דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובה על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המולה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות-העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שנזדמנו לקק"ס בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במילי-דבדיחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת-זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כוע-סות וגוערות בהלצנים בנזיפה וגיוחך כאחד; נשים צעירות משפילות ראשן, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובה ללשכת אחורי התנור בבית-המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי-דשמיא ובמילי-דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורס-מים, ובספורי-מעשיות על עשרת השבטים ועל "היהודים האדמונים" וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי-צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית-דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית-דין של מעלה על האיציטבא העליונה בבית-המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי-הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיציטבא העליונה בהיסח-הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריוח מרובה של אלפי-אלפים אדומים בבת-אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי-לב, ובעלי-בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולבל ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לי שנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטובו הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.

- אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידך?

- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וצביוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת-עולם לי - כמו שאתה רואה אותי, למשל - מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי - יהא נא הדבר כמוס עמנו - מעט משקה, למשל, יי"ש למכירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחוף לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי?...!

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים-קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי נפקא מינה? מי פתי יעמד ויסתכל בזה? ולא יהא זה כ"פיאעטס" - במה גרע כחו של עור-הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח-עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטו-בה היא, ואין צורך לומר "חלה" של סולת נקיה עם צלי "רוסילפלייש" בערב-שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפנייהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי-קדירה ולפת, הרי דבריך נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי-חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי-הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ-ישראל לפנייהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותוליכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוממיות בכל דקדוקיה וכוונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקומנו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ-ישראל!... הביטו לו - וארץ-ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל-מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי-טבריא! הנה עולים על הר-הזיתים, אוכלים חרובים ותמרים עד בלי די, ונותנים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים,

וְהִי הַיּוֹם וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה תַּחַת תְּאֵנָה בְּגִנּוּ, לָנוּם אֶת־תְּנוּמַת הַצִּהְרִים, וְשְׁנֵי שׁוֹמְרֵי רֹאשׁוֹ עוֹמְדִים עָלָיו דּוֹמָם מֵרֹאשׁוֹתָיו וּמִנִּפְנֵי־בְּמִנִּיפּוֹת, לְהַשִּׁיב מַעְלָיו אֶת־הַזְּבוּבִים. וְהִי אַךְ נֶאֱחָזוּ שְׁמוֹרוֹת עֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲבֹר דְּבוּרָה קִטְנָה מְשׁוֹטְטָה, וְהִיא לֹא הִשְׁגִּיחָה בְּמִנִּיפּוֹת, וַתֵּרֶד וַתִּשָּׁב עַל אֶף הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲקָצֶהוּ. וַיִּיקֶץ שְׁלֹמֹה וַיֵּתֶר מִמְּקוֹמוֹ. וַיֵּדַע אֶת־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לוֹ, וַיַּחֲרֹ אָפּוֹ. כִּי חֵד הִכָּאֵב מְאֹד – כִּפִּי הַמֶּאֱכָלֶת! וְגַם אָפּוֹ בָּצַק וַיֵּאָדֶם כְּרֵמוֹן. וַיִּבְקֶשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּת הַמֶּרִי לְיִסְרָה כְּזֹדוֹנָה; וַיַּחֲפֹשׂ וַיִּמְשֹׁשׁ – וַאֲיִנְנָה, כִּי עַד כֹּה וְעַד כֹּה וְהַפּוֹחֲזֹת נִמְלָטָה עַל נַפְשָׁה וַתַּעֲלֶם. וְאַף הַמֶּלֶךְ עוֹדְנוּ תוֹפֵחַ וְצָבָה מִרְגַּע לְרִגַּע, וַיִּפְרָץ לָרֵב, עַד הָיִיתוּ כִּקְשׁוּאָה. וַיִּזְעַף לֵב הַמֶּלֶךְ בְּקִרְבּוֹ וּכְל־פָּנָיו הִפְכוּ חִמְץ.

אֲזִי יֵצֵה הַמֶּלֶךְ בְּחִמְתּוֹ לְהַבְהִיל אֱלֹוֹ אֶת־כָּל־הַדְּבוּרִים וְאֶת־כָּל־הַצִּהְרִים וְאֶת־כָּל־הַגִּזִּים וְאֶת־כָּל־הַיִּתּוּשִׁים וְאֶת־כָּל־הַיִּבְחוּשִׁים וְאֶת־כָּל־הַבִּקְרוֹת הַדְּקוֹת וְהַדְּקוֹת מִן הַדְּקוֹת אֲשֶׁר בְּגִנּוּ וְאֲשֶׁר בְּכָל־סִבִּיבוֹתָיו, הַקְּרוּבִים וְהַרְחוּקִים. וַיִּחְרְדוּ מִקִּנְיָהֶם וּמִכּוֹרוֹתֵיהֶם כָּל־הַדְּבוּרִים וְכָל־הַצִּהְרִים וְכָל־הַיִּתּוּשִׁים וְכָל־יֵתֶר בְּנֵי הַזְּמֻמִּים לְמִינֵיהֶם, וַיִּנְהָרוּ מֵאֲשֶׁרֵהֶם שֵׁם מִקְרֹוב וּמִרְחוֹק, וַיִּרְדּוּ אֶל הַמֶּלֶךְ מִחֲנוֹת מִחֲנוֹת, הַמוֹנִים הַמוֹנִים, כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֵב, מִלִּפְנֵי מִלְכָּה וְנַחֲלִילָה, מִחֲנָה מִחֲנָה וְנִגִּידוּ, וְכָל־שֶׁם בְּהוֹלִים, וְכָל־שֶׁם הוֹמִים, וְכָל־שֶׁם מִזְמֻמִּים, וְכָל־שֶׁם שׁוֹקֵקִים, מִשְׁתַּאֲמִים לְדַעַת: מָה הַדְּבָר? מַה־זִּזְהָ וְעַל מַה־זִּזְהָ?
וְהַמֶּלֶךְ בְּחֵירוֹת אָפּוֹ רָסַע בְּרִגְלָה וַיִּקְרָא:
”הִס!”

וְדַמְמַת אֱלֹהִים נָפְלָה פֶּתָאִם בְּכָל־הַמִּחֲנוֹת. אֵין נוֹדֵד כִּנֶּף וּמִזְמֻמָּם. אֲזִי הִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כָּל־שֶׁם כִּי אֶכֶן גָּדוֹל וְעֶצוֹם הָאֵף, עֶצוֹם וְרֵב עַד מְאֹד.

וְאַף הַמֶּלֶךְ פָּשָׂה בִּינְתֵים הוֹסֵף וּפָשָׂה וַיְהִי כִּנְאֹד מִמֶּלֶךְ עַד שִׁפְתּוֹ חֲדוּדֵי זְכוּכִית וּמִחֲטִים דְּקִים וְלוֹהֲטִים הַבּוֹקְעִים לְצֵאתָה. וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ בְּכָאֵב וּבְחִמְתָּה אָפּוֹ הַבּוֹעֵר:

”מִי בָכָם בֶּן הַבְּלִיעַל אוֹ בֵּת נַעֲוֹת הַמִּרְדּוֹת אֲשֶׁר מִלְּאוֹ לָבוֹ, אוֹ מִלְּאָה לָבָה, לַעֲשׂוֹת לְמֶלֶךְ כֹּה!”

וּבְאִמּוֹר הַמֶּלֶךְ ”כֹּה!” וַיִּגַּע בְּהֵן יָדוֹ אֶל הַנֹּאֵד, כְּמִרְאָה בְּאֶצְבָּע: רָאוּ, מָה עוֹלְלָתָם לְמֶלֶךְ!

רָגַע הַחֲרִישׁוֹ הַדְּבוּרִים, כִּי נִדְהֶמוּ מְאֹד מִפְּחַד הַמֶּלֶךְ וְגַעְרָתּוֹ; וְאוֹלָם בְּרָגַע הַשְּׁנִי הִתְאַוְּשׁוּ מַעַט, וַתַּעֲבֹר הַמִּנְהָ חֲרִישִׁית מִמִּחֲנָה אֶל מִחֲנָה, הַמִּית מְבוֹכָה וַתִּמְהוֹן לָבָב; הוּי, הוּי, מִי וְמִי עָשָׂה אֶת הַתּוֹעֲבָה? מִי הוּא זִזְזִיָּה וְאִי־זִיָּה הוּא?

וְעַד הֵם מִזְמֻמִּים חֲרַשׁ וְדְבוּרָה קִטְנָה הִתְנַשְּׂאָה מִקְרֵב הַמִּחֲנָה, וַתִּישֹׁר וַתַּעֲף עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹד וַתֹּאמֶר:

”הִנְנִי בִּידֶךָ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ! אֲנֹכִי הַחוֹטֵאת!”

”אֵת?!” – נָהֵם שְׁלֹמֹה כְּכַפִּיר וְאָפּוֹ כְּלִפִּיד יִבְעֵר – עַל אֵף הַמֶּלֶךְ? וְלֹא יִגְרַת מִפְּנֵי הָאֵף?

”אֵל בָּאֵף, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ! חֲלִילָה לְבֵת אֲמֶתֶךָ מִפְּגַע בְּזִדּוֹן בָּאֵף מְשִׁיחַ יְיָ, כִּי רַק מֵאוֹלֶת וּמִבְּלִי דַעַת. וְאַנִּי דְבוּרָה קִטְנָה וְרִכָּה, יְמִי מִסְפָּר, וְסִכְלָה, סִכְלָה אֲנִי מְאֹד. לֹא לְמַדְתִּי עוֹד דַּעַת לְהִבְחִין בֵּין אֵף לְפֶרֶחַ וּבֵין אֵף לָאֵף. וְאַף כִּי אֵף אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר רִיחַ לוֹ כְּשׁוֹשׂן וּמִרְאָה לוֹ כְּתַפּוּחַ. הַתְּחַשֵּׁב לְדְבוּרָה בֵּת לֹא בִינּוֹת לַחֲטָאתָה, אִם בְּשׁוּטָה אַחֲרֵי עֵינֶיהָ חֲמֻדָּה רָגַע אֶחָד בְּלָבָה אֵף נִהְדָּר וּמִפְּאֵר כְּזֹה, וַתַּעַט אֵלָיו לְמֶץ מִמֶּנּוּ קֶרֶט צוּף?”

בְּחִמְץ פָּנֵי הַמֶּלֶךְ נִגְלוּ כֹה וְכֹה שְׁנֵים שְׁלֹשָׁה צַחְצוּחֵי דָבֶשׁ וְחֲצִי רָגַע נִדְמָה כִּי בְּאֶחָד מִן הַקְּמִטִּים הַדְּקִים אֲשֶׁר מִסְבִּיב לְזוּיוֹת שִׁפְתָיו כָּאֵלוֹ חֲתָרָה לַעֲלוֹת גַּם בֵּת־בֵּת־שְׁחוֹק כְּל־שִׁהִיא. אֵין זֹאת כִּי אִם יִשְׁרָה בֵּת־הַדְּבוּרָה הַחֲרוּצָה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ. וְאוֹלָם הַמֶּלֶךְ זָכַר כְּרָגַע אֶת־עֲזוֹזוֹ אָפּוֹ וַיִּרְעַם פָּנָיו וַיֹּאמֶר:

”וַיִּמָּה בִּפְיָךְ עוֹד, הַפּוֹחֲזֹת? רֹאֵה אֲנִי כִּי שִׁפְתְּךָ אֶתֶךָ. אֵין זֹאת כִּי אִם לִקְחַת אֶת־לְשׁוֹנְךָ מִזְקֵנְתְּךָ אֶשֶׁת לִפִּידוֹת, מְנוּחָתָה כְּבוֹד.”

וְהַדְּבוּרָה הוֹסִיפָה אִמְץ וַתִּדְבֹּר:

”וְלוֹ וְהִי כִּי חֲטָאתִי, הֵאֵין תִּפְאָרֶת מְלָכִים נִשָּׂא פֶשַׁע? תִּקְטֹן וַתַּצְעֵר נָא אִפּוֹא הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ גַּם חֲטָאת בֵּת אֲמֶתֶךָ הַדְּלָה כְּקִטְוֹן שִׁכְלָה וְכִצְעֵר יְמִיָּה וְהֶאֱרַכְתָּ לָהּ אֶת־אֶפְדָּךְ אַךְ הַפַּעַם. וּמִי יוֹדַע אִם לֹא יָבֹא יוֹם וּמִצָּא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ חֲפָץ וּמוֹעִיל גַּם בְּקִטְנַת אֶרֶץ כְּמוֹנִי וְהַשִּׁיבוֹתִי גָמוּל לְאֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ.”

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִצְהִילוּ כֹה אֶת־לֵב הַמֶּלֶךְ עַד כִּי סָרָה כְּמַעַט מֵעָלָיו כְּל־רוּחוֹ הִרְעָה, וּבִתְתּוֹ קוֹלוֹ בְּשְׁחוֹק עָנָה וַיֹּאמֶר:

”אִי עֲזַת מִצַּח? הִבֶּךָ יִמְצָא הַמֶּלֶךְ חֲפָץ וּמוֹעִיל? אִם אֶת תִּגְמְלִי לוֹ? נוֹסִי כְּרָגַע, וְאִם אֵין...”

עוֹד הַדְּבָר בְּפִי הַמֶּלֶךְ וְהַדְּבוּרָה הִקְטִינָה פֶּרֶשָׁה כְּנָפִים וַאֲיִנְנָה.

וְאוֹלָם הַמֶּלֶךְ כְּאֲשֶׁר הִחַל לְצַחוֹק, צַחוֹק צָחַק עַד אֵין כֹּחַ, וַיִּתְנוּדֵד כְּלוּלָב בִּיד מִנְעֻנְעוֹ מִרְבַּ צַּחוֹק, וּבִתְתּוֹ יָדָיו עַל חִלְצָיו קָרָא:

”הוּי, הוּי, סְמִכּוֹנִי בְּאִשִּׁישׁוֹת! רִפְדוֹנִי בְּתַפּוּחִים! הִשְׁמַעְתָּם? הִיא תִּשָּׁב גָּמוּל לְמֶלֶךְ!...”

וּכְטוֹב לֵב הַמֶּלֶךְ בְּצַחוֹקוֹ, וַיִּשָּׂא גַם לְכָל־הַדְּבוּרִים בְּעֵבֹר הַדְּבוּרָה הִקְטִינָה בֵּת הַחִיל וַיִּשְׁלַח מֵעָלָיו בְּשָׁלוֹם.

וְהַמֶּלֶךְ מִרַח בְּעֵצַת הַרְוֵפָאִים עַל אָפּוֹ אֶת־אֲשֶׁר מִרַח, וַיִּרְפָּא, וַיִּשָּׁב אָפּוֹ וַיְהִי כְּבִרְאשׁוֹנָה. וּבִרְבַּ הַיָּמִים וְלֹא זָכַר הַמֶּלֶךְ אֶת־בֵּת הַדְּבוּרִים וַיִּשְׁכַּחנָה.